

М. В. Доўнар–Запольскі
1867-1934

*Сёмыя
Міжнародныя
Доўнараўскія
чытанні*

Рэчыца, 1-2 кастрычніка 2010

ПРАГРАМА

АРГКАМІТЭТ ЧЫТАННЯЎ

<i>Старшыня</i> ШОСТАК Пятро Мікалаевіч	старшыня Рэчыцкага раённага выканаўчага камітэта
ДЗЕМІДЗЕНКА Алег Міхайлавіч <i>Намеснік старшыні</i>	доктар тэхнічных навук, прарэктар Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Францыска Скарыны
АТАМАНЧУК Віталь Генадзьевіч <i>Намеснік старшыні</i>	намеснік старшыні Рэчыцкага раённага выканаўчага камітэта
НОВАК Валянціна Станіславаўна	доктар філалагічных навук, прафесар Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Францыска Скарыны
МІХАЛЬЧАНКА Сяргей Іванавіч	доктар гістарычных навук, дырэктар навукова-даследчага інстытута фундаментальных і прыкладных даследаванняў Бранскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя І. Пятроўскага
МЫЦЬК Юрый Андрэевіч	доктар гістарычных навук, навуковы супрацоўнік Інстытута археаграфіі і крыніцазнаўства НАН Украіны
КРАЎЧАНКА Святлана Генадзьеўна	начальнік аддзела культуры Рэчыцкага раённага выканаўчага камітэта
ПЯТКУН Ірына Якаўлеўна	дырэктар установы адукацыі “Рэчыцкі раённы ліцэй”
<i>Сакратар аргкамітэта</i> ЛЕБЕДЗЕВА Валянціна Міхайлаўна	старшы выкладчык Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Францыска Скарыны

ПАРАДАК ПРАВЯДЗЕННЯ ЧЫТАННЯЎ

30 ВЕРАСНЯ

заезд і размяшчэнне ўдзельнікаў чытанняў у г. Рэчыца

1 КАСТРЫЧНІКА

9-00 – 10-30 рэгістрацыя ўдзельнікаў чытанняў у г. Рэчыца

9-30–12-00 пленарнае пасяджэнне

12-00 – 12-30 ускладанне кветак да помніка М.В. Доўнар-Запольскаму

13-00 – 14-00 абед

14-00 – 18-00 работа секцый

2 КАСТРЫЧНІКА

9-30 – 13-00 работа секцый

13-00 – 14-00 абед

14-00 – 16-30 работа секцый

16-30 – 17-00 падвядзенне вынікаў работы і выпрацоўка рэзалюцыі чытанняў

МЕСЦА ПРАВЯДЗЕННЯ:

Установа адукацыі “Рэчыцкі раённы ліцэй”

РЭГЛАМЕНТ РАБОТЫ:

даклады на пленарным пасяджэнні – 20 хвілін

выступленні ў секцыях – да 15 хвілін

РАБОЧЫЯ МОВЫ: беларуская, руская, украінская

1 КАСТРЫЧНІКА

ПЛЕНАРНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ

(лекцыйная зала ўстановы адукацыі “Рэчыцкі раённы ліцэй”)

Старшыня – АТАМАНЧУК В.Г.

Прывітальныя словы ўдзельнікам чытанняў

ШОСТАК ПЯТРО МІКАЛАЕВІЧ – старшыня Рэчыцкага раённага выканаўчага камітэта

ДЗЕМІДЗЕНКА АЛЕГ МІХАЙЛАВІЧ – доктар тэхнічных навук, прарэктар Гомельскага дзяржуніверсітэта імя Ф. Скарыны

АЛІ ЦЕЙМУР АГЛЫ НАГІЕЎ – Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Азербайджанскай Рэспублікі ў Рэспубліцы Беларусь

БЯЗСМЕРТНЫ РАМАН ПЯТРОВІЧ – Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Украіны ў Рэспубліцы Беларусь

ДАКЛАДЫ

Груша Аляксандр Іванавіч, кандыдат гістарычных навук, Аляхновіч Рагнеда Анатольеўна, Інстытут гісторыі НАН Беларусі (Мінск)

Прэзентацыя выдання “М.В. Доўнар-Запольскі “Дзяржаўная гаспадарка Вялікага княства Літоўскага”. – Мн. Бел. навука. – 2009.

Смалянчук Аляксандр Фёдаравіч, доктар гістарычных навук, (Гродна, Беларусь)

Палессе вачыма М.В. Доўнар-Запольскага (экспедыцыя 1890 г.)

Шумейка Міхаіл Фёдаравіч, кандыдат гістарычных навук,
Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт (Мінск)

**Роля М.В. Доўнар-Запольскага ў выяўленні, вяртанні,
увядзенні ў навуковы ўжытак нацыянальных культурных
каштоўнасцей, якія апынуліся за межамі Беларусі**

Кітурка Ірына Фёдараўна, кандыдат гістарычных навук,
Інстытут паслядыпломнай адукацыі Гродзенскага дзяржаўнага
ўніверсітэта імя Янкі Купалы (Гродна, Беларусь)

**Штодзённае жыццё рэчыцкіх палешукоў на рубяжы XIX-XX
ст. (паводле даследавання Чэслава Пяткевіча “Рэчыцкае
Палессе”)**

**СЕКЦЫЯ I. ЖЫЦЦЁ I НАВУКОВАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ
М.В. ДОЎНАР-ЗАПОЛЬСКАГА**

I пасяджэнне

старшынююць Каваленка А.Б., Лебедзева В.М.

II пасяджэнне

старшынююць Шумейка М.Ф., Трыбунскі П.А.

III пасяджэнне

старшынююць Міхальчанка С.І., Юркова А.В.

*Лин Дмитрий Григорьевич, доктор технических наук,
Гомельский государственный университет им. Ф. Скорины
(Гомель, Беларусь)*

**Традиционная семья в исследованиях М. Довнар-Запольского
и современные брачно-семейные тенденции Беларуси**

*Груша Аляксандр Іванавіч, кандыдат гістарычных навук,
Інстытут гісторыі НАН Беларусі (Мінск)*

**Феномен «даўніны» («старіны») у даследаваннях
М. В. Доўнар-Запольскага**

*Снапковский Юрий Николаевич, Национальный исторический
архив Беларуси (Минск)*

**Религиозная политика в Российской империи в эпоху
Александра I: концепция М.В. Довнар-Запольского**

*Коваленко Олександр Борисович, кандидат історичних наук,
Інститут історії, етнології та правознавства ім.
О.М. Лазаревського, Чернігівський національний педагогічний
університет імені Т.Г. Шевченка (Чернігів, Україна)*

М.В. Довнар-Запольський як історик Чернігова

*Клименко Татьяна Анатольевна, кандидат исторических наук,
Государственный архив Черкасской области (Черкассы,
Украина)*

**Декабристсковедческие студии М.В. Довнар-Запольского как
историографический источник**

Карский Александр Александрович,
Русское географическое общество (Санкт-Петербург, Россия)
Е.Ф. Карский о научных трудах М.В. Довнар-Запольского

Гордієнко Дмитро Сергійович, магістр історії,
Інститут української археографії та джерелознавства імені
М. С. Грушевського Національної академії наук України (Київ)
**М. В. Довнар-Запольський і Ніжинське історико-філологічне
товариство при Інституті князя Безбородька**

Трибунский Павел Александрович, кандидат исторических
наук, Дом русского зарубежья им. А.И. Солженицына (Москва)
**Переход М.В. Довнар-Запольского из Московского
университета в Киевский университет св. Владимира**

Карпуть Дмитро Олександрович, кандидат історичних наук,
Білоцерківський національний аграрний університет (Біла Церква,
Україна)

**“Справа Сташевського” та її місце в історії київської
історико-економічної школи М. В. Довнар-Запольського**

Міхальчанка Сяргей Іванавіч, доктор гістарычных навук,
Навукова-даследчы інстытут фундаментальных і прыкладных
даследванняў Бранскага дзяржаўнага універсітэта імя акадэміка
І.Г. Пятроўскага (Бранск, Расія)

**Киевский университет 1914-1919 гг. в неопубликованных
воспоминаниях Е. В. Спекторского**

Чуткій Андрій Іванович, кандидат історичних наук,
Київський національний економічний університет (Київ)
**Реконструкція розвитку Київського комерційного інституту в
умовах революції 1917 - 1920 рр.**

Юркова Оксана Віталіївна, кандидат історичних наук,
Інститут історії України НАН України (Київ)
Митрофан Довнар-Запольський: ростовський серпень 1918-го

Ульяновский Василий Иринархович, доктор исторических наук,
Киевский национальный университет им. Тараса Шевченко
(Київ)

Докторская защита В. Зуммера: к кому или к чему
"присоединился" М.В. Довнар-Запольский?

Скалабан Віталь Уладзіміравіч, кандыдат гістарычных навук,
Нацыянальны архіў Рэспублікі Беларусь (Мінск),

Токараў Мікалай Уладзіміравіч, кандыдат гістарычных навук,
Інстытут гісторыі НАН Беларусі (Мінск)

М.В. Доўнар-Запольскі і Інстытут Беларускай Культуры (1924-1926)

Федосов Владимир Васильевич, кандидат экономических наук,
БелНИИ документоведения и архивного дела (Минск)

К вопросу о работе М.В. Довнар-Запольского в Госплане
БССР

Яцкевіч Зміцер Лявонцэвіч, кандыдат гістарычных навук,
Нацыянальны гістарычны архіў Беларусі (Мінск)

Сябра сям'і Доўнар-Запольскіх доктар **Д. В. Спасовіч**

Короткій Віктор Андрійович, кандидат історичних наук,
Київський національний університет імені Т.Г. Шевченка (Київ)

Вчитель **М.В. Довнар-Запольського В.Б. Антонович і Білорусь**

Киштымов Андрей Леонидович, кандидат исторических наук,
Институт предпринимательства и парламентаризма (Минск)

Пересечение параллельных: **М.В. Довнар-Запольский и В.К. Стукалич**

Лебедзева Валянціна Міхайлаўна, Гомельскі дзяржаўны
ўніверсітэт імя Ф. Скарыны (Гомель, Беларусь)

Пецябургскі эпісталярый **М.В. Доўнар-Запольскага**

Острянко Андрій Миколайович, кандидат історичних наук,
Чернігівський національний педагогічний університет імені
Т.Г. Шевченка (Чернігів, Україна)

**М.В. Довнар-Запольський – Г.А. Максимович: епістолярний
вимір**

Іваннікова Людмила Васильовна, кандидат філологічних наук,
Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнографії
ім. М.Т. Рильського НАН України (Київ).

**М.В. Довнар-Запольський та А.Ю. Кримський (до проблеми
взаємовідносин**

Старовойтов Михаил Иванович, кандидат исторических наук,
Гомельский государственный университет имени Ф. Скорины
(Гомель, Беларусь)

**М.В. Довнар-Запольский, В. Игнатовский и А. Смолич о
белорусско-украинско-российском пограничье**

СЕКЦЫЯ 2. ТРАДЫЦЫІ М.В. ДОЎНАР-ЗАПОЛЬСКАГА Ў ЭТНАГРАФІ І ФАЛЬКЛАРЫСТЫЦЫ

I пасяджэнне

старшынствуюць *Новак В.С., Клімаў І.П.*

II пасяджэнне

старшынствуюць *Шынкарэжа В.К., Кавалёва Р.М.*

III пасяджэнне

старшынствуюць *Станкевіч А.А., Чарнякевіч І.С.*

Станкевіч Аляксандра Аляксандраўна, доктар філалагічных навук, Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны (Гомель, Беларусь)

Сямейна-абрадавая лексіка ў гаворках Рэчыцкага раёна

Клімаў Ігар Паўлавіч, кандыдат філалагічных навук, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў (Мінск)

Назва "Рэчыца" ў славянскім этнакультурным кантэксце

Чарнякевіч Ірына Сафронаўна, кандыдат гістарычных навук, Гродзенскі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт (Гродна)

Беларускае вяселле ў даследаваннях *М.В. Доўнар-Запольскага*

Кавалёва Рыма Мадэстаўна, кандыдат філалагічных навук, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт (Мінск)

Хранатоп хаты ў беларускім фальклоры

Алфёрава Алена Генадзьеўна, кандыдат філалагічных навук, Інстытут мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя К. Крапівы НАН Беларусі

Комплекс прыгумення як мастацкі вобраз у каляндарным фальклоры

Новак Валянціна Станіславаўна, доктар філалагічных навук,
Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт (Гомель, Беларусь)

Міфалагічныя ўяўленні жыхароў Рэчыцкага Палесся

Шынкарэнка Вольга Карпаўна, доктар філалагічных навук,
Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт (Гомель, Беларусь)

Паэма М. Башлакова “Лілея на цёмнай вадзе”: суадноснасць
вобразнага і структурнага планаў тэксту

Кастрыца Алена Аляксандраўна, кандыдат філалагічных навук,
Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт (Гомель, Беларусь)

**Міфалагічныя ўяўленні ў радзінна-хрэсьбіннай абраднасці
Рэчыцкага раёна**

Доўнар-Запольская Алена Міхайлаўна, кандыдат
філалагічных навук, Інстытут мастацтвазнаўства,
этнаграфіі і фальклору НАН Беларусі (Мінск)

**Веснавы фальклорна-этнаграфічны комплекс Рэчыцкага
раёна**

Вяргеенка Святлана Анатольеўна, кандыдат філалагічных
навук, Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт (Гомель, Беларусь)

Вобразны свет у замовах Рэчыцкага раёна

Палуян Алена Мікалаеўна, кандыдат філалагічных навук,
Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт (Гомель, Беларусь)

Воінава Алена Мікалаеўна, кандыдат філалагічных навук,
Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт (Гомель, Беларусь)

**Найменні прадуктаў харчавання ў гаворках жыхароў Рэчыцкага
раёна**

Бобрык Уладзімір Андрэевіч, кандыдат філалагічных навук,
Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт (Гомель, Беларусь)

Мянушкі Рэчыцкага раёна

*Прыемка Вольга Віктараўна, кандыдат філалагічных навук,
Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт (Мінск, Беларусь)*

**М.В. Доўнар-Запольскі як даследчык палескай вясельнай
абраднасці**

*Хазанава Кацярына Львоўна, кандыдат філалагічных навук,
Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт (Гомель, Беларусь)*

Стылістыка акалічнасці беларускіх загадак

СЕКЦЫЯ 3. РЭЧЫЦКАЯ ЗЯМЛЯ ў ЧАСЕ І ПРАСТОРЫ

I пасяджэнне

старшынствууюць Голубеў В.Ф., Зелянкова А.І.

II пасяджэнне

старшынствууюць Мыцык Ю. А., Кітурка І.Ф.

III пасяджэнне

старшынствууюць Літвін А.М., Канавалава Л.П.

*Жумарь Сергей Владимирович, кандидат исторических наук,
БелНИИ документоведения и архивного дела (Мінск)*

**Кинодокументы по истории Речицы и Речицкого района (по
материалам Белорусского государственного архива
кинофотофонодокументов)**

*Штыхаў Георгій Васільевіч, доктар гістарычных навук,
Інстытут гісторыі НАН Беларусі.*

**Старажытнае грамадства на тэрыторыі Рэчыцкага раёна ў
кантэксце першабытнай гісторыі Беларусі**

*Тарасенко Інна Юр'івна, кандидат історичних наук,
Інститут української археографії та джерелознавства НАН
України*

**3 минулого Речиці XVII-початку XIX ст. (з архівних
документів)**

Голубеў Валянцін Фёдаравіч, кандыдат гістарычных навук,
Інстытут гісторыі НАН Беларусі (Мінск)
Эпізоды з жыцця г. Рэчыцы ў 1601 г. (па матэрыялах
бібліятэкі Рачыньскіх у Познані)

Сліж Наталля Уладзіміраўна, кандыдат гістарычных навук,
Беларускі інстытут правазнаўства, Гродзенскі філіял
Тэстамент Мікалая Нерашэўскага, рэчыцкага земскага суддзі
(1661 г.)

Мицик Юрій Андрійович, доктор історичних наук,
Національний університет «Києво-Могилянська Академія»
(Київ)

Халецькі – провідний шляхетський рід Речицького краю
XVII-XVIII ст.

Чаронка Станіслаў Аляксандравіч, кандыдат гістарычных
навук, Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны
(Гомель, Беларусь)

З.А.Слушка: на службе Айчыны

Аляксейчанка Генадзь Аляксандравіч, кандыдат гістарычных
навук, Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны
(Гомель, Беларусь)

Муніцыпальныя ўлады і грамадскасць Рэчыцы ў другой
палове XIX - пач. XX ст.

Бабков Анатолий Михайлович, кандидат исторических наук,
Гомельский государственный университет им. Ф. Скорины
(Гомель, Беларусь)

Беженцы Первой мировой войны в Речицком уезде

Лазько Рыгор Рыгоравіч, кандыдат гістарычных навук,
Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны (Гомель,
Беларусь)

Усходняе Палессе ў савецка-польскай вайне 1919 г.

Лебедзева Валянціна Міхайлаўна, Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны (Гомель, Беларусь)

Стракапытаўскі мяцеж сакавіка 1919 года: рэчыцкая старонка

Зеленкова Алла Ивановна, кандидат исторических наук, Гомельский государственный университет им. Ф. Скорины (Гомель, Беларусь)

Савинская Марина Петровна, Гомельский государственный университет им. Ф. Скорины (Гомель, Беларусь)

Работа среди женщин Речицкага уезда в первой половине 1920-х годов

Мурашка Міхайла Нікадзімавіч, кандыдат гістарычных навук, Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф.Скарыны (Гомель, Беларусь)

НЭП і праблемы соцыя-эканамічнага развіцця Рэчыцкага раёну ў 20-я гады XX ст.

Літвін Аляксей Міхайлавіч, доктар гістарычных навук, Інстытут гісторыі НАН Беларусі (Мінск)

Вяртанне ў рабства: прымусовая праца насельніцтва рэчыцкага раёна ў часы нямецкай акупацыі

Вялікі Анатоль Фёдаравіч, кандыдат гістарычных навук, Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя М. Танка (Мінск)

“Справа Рыжова”: ад абвінавачванняў да рэабілітацыі

Алейнікова Марія Адольфовна, Государственный архив Гомельской области (Гомель)

Александрович Зоя Анатольевна, Государственный архив Гомельской области (Гомель)

Послевоенное разминирование территории Речицкого района

Барабаш Наталья Віктаровна, Беларускі дзяржаўны педагогічны ўніверсітэт імя М. Танка (Мінск)

Осуществление сельскохозяйственных переселений, организованных рабочих наборов и общественных призывов в Речицком районе (1944-1965 гг.)

Коновалова Людмила Павловна, Галерея трудовой славы нефтяников РУП ПО «Белоруснефть» (Речица, Беларусь)

К истории производственных структур ПО «Белоруснефть»: тампонажное управление (1966-2010)

02.10. 10, 15-00-16-30 круглый стол “Мілаградская культура і турыстычны патэнцыял Рэчыцкага раёна”

Мадэратар *Кіштымаў Андрэй Леанідавіч*

Эксперт

Сівагракаў Алег Уладзіміравіч, кандыдат эканамічных навук Праграма праекта Еўрапейскага Саюза (ЕС) і Праграмы развіцця ААН (ПРААН) №00062795 «Устойлівае развіццё на мясцовым узроўні» (Мінск)

Удзельнікі:

Лашанкоў Міхаіл Іванавіч, кандыдат гістарычных навук, Інстытут гісторыі НАН Беларусі (Мінск)

Мілаградская культура як археалагічны комплекс

Баброўнік Вольга Віктараўна, УК “Рэчыцкі краязнаўчы музей”

Праекты турыстычнага выкарыстання археалагічнага помніка “Мілаград”

Чарненка Сяргей Пятровіч, агражасядзіба “Мілаград”

Узаемадзеянне агражатурызма і мясцовых улад у Гомельскай вобласці